

[Sigsgaard.]

Det kommunale selvstyre kan kun overleve, hvis det inden for tidssvarende rammer kan løse sine opgaver rationelt og billigt. En forældet struktur hindrer det, og en halv reform, der delvis bevarer den forældede struktur, lægger derfor hindringer i vejen for kommunestyrets udvikling. De store ord, man f. eks. fra de borgerlige partiers side bruger om værdien af det kommunale selvstyre, klinger på den baggrund noget hult.

På baggrund af det, jeg her har sagt, vil man forstå, at det har været nødvendigt for os at stille en række ændringsforslag. Desværre har det ikke været muligt at vinde gehør hos flertallet for noget af dem — ikke for nærværende, selv om jeg med interesse bemærkede hr. Ove Hansens bemærkninger om den sympati, man havde for i hvert fald en del af ændringsforslagene. Men det vil hurtigt vise sig nødvendigt at gennemføre en ny reform eller videreføre reformen med grundlag i bl. a. de tanker, som ligger bag vore ændringsforslag. Det er trist, at vi skal vente 10-15-20 år på at få vore forslag igennem; det ville have været bedre, billigere og mere rationelt at gennemføre en tilbundsgående reform nu.

At reformen ikke er vidtgående nok, bekræftes af flere ting. Af meddelelser fra landets forskellige egne fremgår det, at man mange steder overvejer nye kommunedannelser af en helt anden og bedre størrelse end den, lovforslaget lægger op til. Dertil kommer, at en række organisationer af fagfolk, der jo tit er beskæftiget med kommunale problemer, på møder og i udtalelser har klargjort, at reformen er for dårlig. Det gælder byplanlæggerne, ingeniørerne, landinspektørerne og økonomerne. Bl. a. er det sandsynliggjort, at en meget stor del af de nye primærkommuner vil få et dalende indbyggerantal, og at de derfor vil blive stadig mere uegnede til at varetage deres opgaver.

Selv om vi i SF ikke er negative over for lovforslaget — det indebærer nemlig afgjorte fremskridt — er vi alligevel ret så utilfredse med det. Utilfredsheden koncentrerer sig om

lovforslagets hovedprincipper. Der åbnes ikke mulighed for en tilstrækkelig nedbringelse af antallet af amtskommuner. Dermed får amtskommunerne ikke mulighed for at påtage sig en række opgaver, som i dag løses på statsplan. De nye primærkommuner bliver antagelig for små og kommer ikke til at svare til kommunikationsmønstret i samfundet. Hertil kommer, at afgrænsningen af dem nok vil blive uhensigtsmæssig, idet reformen fortrinsvis skal gennemføres ved sammenlægning af hele kommuner. Det vil altså sige, at de eksisterende, forældede grænser i stor udstrækning bevares.

Ordningen af forholdene omkring byerne vil ikke overalt ske efter princippet, at ét sammehørende bysamfund også skal udgøre én kommune, idet ordet „normalt“ er bevaret og der er lavet en særordning for de største provinsbyer. Man må frygte, at der netop dér, hvor der er størst behov for, at princippet bringes i anvendelse, vil ske afvigelser fra det. De særligt privilegerede forstæder burde ikke have så gode muligheder for at lægge hindringer i vejen for reformen, som de nu får.

En anden alvorlig mangel ved lovforslaget er, at det ikke beskæftiger sig med hovedstadsområdet. Her er der jo nærmest kaos, og problemerne er langt større end mange andre steder. Alligevel har man ladet dem ligge uløst hen ikke bare år efter år, men tiår efter tiår. Man kan ikke være forholdet bekendt, og det er ikke i længden tilstrækkeligt med smukke løfter fra ministeren og manende ord fra partiernes ordførere. Jeg ser meget gerne, at hovedstadsområdets kommunalfolk selv finder ud af, hvad en kommende ordnings nærmere indhold skal være, men rammerne bør fastlægges her og nu, og det kan de blive. SF har stillet ændringsforslag om, at hele hovedstadsområdet kommer til at udgøre én amtskommune. Hvis flertallet tog mod til sig og stemte for det, ville vi hurtigt få den hovedstadsordning, som vi har sukket efter. Man vil måske indvende, at en sådan amtskommune bliver for stor. Der er bare det